

emily elgar

TÖKÉLETES HAZUGSÁG

TÖKÉLETES ÉLET VAGY TÖKÉLETES HAZUGSÁG...

Amikor Cassie Jensent bezárlítják a St. Catherine Kórház intenzív osztályára, Alice Marlowe főnővér elámul a fiatal és gyönyörű nőtől, aki valamiért ismerősnek tűnik neki, de egyelőre nem tudja, miért. De aztán Alice megdöbben, amikor olyasvalamit fedez fel, amit Cassie mindenki, még az odaadó férje és családja előtt is titokban tartott – ez a titok pedig mindent megváltoztat.

Frank ugyanennek a kórházi osztálynak a betege. Bezártságszindrómában szenved: ugyan mindent lát és hall, ami körülötte történik, azonban nem tud kommunikálni. Idővel rájön, hogy Cassie élete még mindig veszélyben van, és miközben a rendőrség tovább nyomoz, hogy kiderítse, valójában mi történt a lánnyal, egyedül Frank tudja a teljes igazságot. Senki más nem ismerheti meg – ő viszont nem tudja elmondani...

9B

emily elgar

az angliai Cotswoldsból származik. Az Edinburgh-i Egyetemre járt, később regényírást tanult a Faber Akadémián 2014-ig. Jelenleg East Sussexben él férjével, és a Tökéletes hazugság az első regénye.

Tudjon meg többet a könyvről:

www.emilyelgar.com

www.facebook.com/dreamvalogatás

„Érzelmekkel telített és szeszélyesen ábrázolt karakterek szerepelnek Emily Elgar e lebilincselő remekművében, mely remek példája a pszichológiai feszültségkeltésnek.”

Clare Mackintosh, az *I Let You Go – Az igazság pillanata* szerzője

„Ragyogó és zseniálisan kidolgozott ötlet. Egy regény, amely rádöbbsent arra, hogy mások mit is gondolhatnak valójában.”

Jane Corry, *A férjem felesége* szerzője

„Egy magával ragadó, szívbemarkoló debütáló pszichológiai thriller. Igazán tökéletes az *I Let You Go – Az igazság pillanata*, *Az özvegy* és *A lány a vonaton* rajongóinak.”

Amazon

„Mindig drámai hangulatot teremt, ha titkok lappanganak valahol. És hogy ezt egy olyan őrzi, aki nem képes kommunikálni a világgal... egyszerűen felőrli az idegeket.”

Goodreads

„Hátborzongató érzés, amint lassan lehullik a lepel. Ahogyan az igazság felszínre bukkan, úgy nő a feszültség. Döbbenetesen megírt könyv.”

Barnes & Noble

emily elgar

**TÖKÉLETES
HAZUGSÁG**

— részlet —

Prológus

Mintha maga felé húzná a sötétség, jegesen átölelve, miközben a keskeny úton halad, egyre mélyebbre hatolva a melasz-sűrű éjszakába. Minden jeges lélegzetvételnél áramutések érik a tüdejét, a lába szinte magától viszi, annyira biztos az új irányban. A lány hallja a mellette bubogó patakot, és a feje fölött az ezüstös nyírfaágak reumás ujjakként ropogva fonódnak össze.

Felragyog a hold foltos, kedves arca, és mint valami jó tündér, ezüstösen világítja meg az útját – mosolyogva néz fel rá, mielőtt az égitest eltűnne egy gyorsan mozgó felhő mögött. Tökéletesen érzi a világot: az olyan könnyedén mozog vele, mintha aprócska sóhajtás kíséretében valamiféle láthatatlan erő szabadult volna fel benne, ő pedig együtt haladna az étellel. Önmagát meglepve dudorászni kezd egy kitalált, gyerekes dallamot – értelmetlen az egész, de nem érdekli, és nem is szégyelli magát miatta.

Korábban miért nem tűnt fel neki, hogy milyen nyugodt tud lenni a világ?

A dudorászása egy névvé alakul át, amit hosszan, könnyedén kiált:

– Maisie! – Megáll, és ezúttal hangosabban kiáltja:
– Maisie! – Figyel.

Az éjszaka csendje mintha önálló életre kelne: feszült és végtelen. Most már bármelyik pillanatban előtörhet a futkosás zaja a sövényből, a finom roppanás, ahogy Maisie fúrge tappancsai eltörrik a vékony gallyakat. De most csak sűrű csönd honol. Úgy dönt, hogy nem fog aggódni; Maisie biztosan valamelyik közeli mezőn rohangál, a testét szinte szétfeszíti az adrenalin, miközben farkát csóválva a földhöz nyomja az orrát, és nem vesz tudomást semmiről, csak az őt körülvevő szagok kakofóniájáról. A lány megigazítja táskáját a vállán, ismét a kutyát szólítja, és tovább megy az ismerős, kátyús úton.

Megrémíti a háta mögül rávetődő reflektorfény: mintha csak megzavarnák egy intim pillanatban, és olyasvalamin kapnák rajta, amit senki másnak nem kellene látnia. Az autó ismerősnek tűnik. Integet, árnyat vetve a kátrányos úton – a karja nevetségesen hosszú.

Futni kezd: feljebb egy darabon kiszélesedik az út, ott megállhatnak és beszélhetnek. De mintha a futás felkeltette volna az autós figyelmét – elárulva prédája gyengeségét –, és most a lány érzi, hogy a reflektorok úgy tapadnak a hátára, mint egy vadállat tekintete, amikor eluralkodnak rajta az ösztönei, és az orra megtelik a zsákmány szagával. Érzi, ahogy egyre gyorsabban közelít hozzá a fény, szinte vágat felé. Sikoly tör elő a torkából, de a szél rögtön elfújja a hangját, mintha máshol lenne rá szükség, egy másik drámában. Az autó felmordul, most már szinte a sarkában van.

A táskája leesik a válláról, a nyaka kitekeredik, ahogy a jármű a csípőjébe harap. Érzi, ahogy porcelánként törnek szét a csontjai, megpördül az ütközéstől, örülten pírrettezve a patak szélén. A lába nem bírja megtartani, és hátrazuhan. Tüskék szaggatják a kezét, miközben haszta-

lanul próbál megkapaszkodni a sövényben: csak szedert és lelógó ágakat markol, és még csak le sem lassul. Hallja a sikolyát: távolinak tűnik, mintha valaki mástól eredne a messzeségből. A feje hentespulra csattanó húséhoz hasonló hangot ad ki, amikor nekicsapódik valami keménynek.

A patak keskeny: úgy öleli körül, mintha koporsóban lenne. A szíve olyan erővel sugározza szét az energiát a testében, hogy mást már nem is érez. Többé már nem szúrja a jeges víz sem, mely körülötte csörgedezve próbál új utat találni magának, hogy kikerülje. A jéghideg levegő nedvességgel és rothadás szagával teli, a lehelete pufók felhők formájában, megannyi apró szellemként távozik – mintha a teste egy része máris menekülne, eltűnve az éjszakában.

Kinyitja a szemét: az ég még mindig éjsötét, az arcát apró, nedves csókokként esőcseppek szurkálják. Végre megállt fölötte az autó, és most gépiesen liheg.

A combja közé teszi a kezét, majd a szeméhez emeli. Nem véres! Hála istennek, nem véres!

Maisie, az a rosszcsont Maisie felugrat, ő pedig lépteket hall a kátrányos úton. Valaki megáll fölötte. Azt kívánja, hogy bárcsak ne tenné. Megkönnyebbül, amikor ismét eltávolodnak a léptek. Szinte beborítja a hajnal előtti csönd, betakarva az új ágyában. Érti, ahogy nyugodtan, csendben fenntartja a patak vize. Úgy dönt, hogy egy kis időre elszenderedik, és amikor majd felébred, minden tiszta lesz, ő pedig ismét szabad.

1.

Alice

Leülök vele szemben a megszokott székembe. A férfi felém néz, és türelmesen várja, hogy nekikezdek. Nem számítok köszönésre, ami jó, mert sosem szokott üdvözölni. Profi módon csak arra vár, hogy megszólaljak, amit végül meg is teszek.

– Helló, Frank! Boldog új évet! Remélem, jól telt a karácsonyod! Jó látni téged – mosolygok rá.

Nem mozdul, az arca még csak meg se rezzen.

– Olyan, mintha ezer évig lettem volna távol! – Körbenézek: sivár kis környezete ugyanolyan, mint volt. A sok eső után szinte megváltás az ablakon beszűrődő, erős januári fény, amitől láthatóvá válnak a levegőben szálló porszemek.

– Nálunk elég jól telt a karácsony. Emlékszel, hogy azt mondtam, hogy Daviddal New Forestbe megyünk, megnézni az szüleimet? Claire átköltöztette apát és anyát abba a csűrbe, amit átalakítottak, és Martinnal meg a gyerekekkel most már az övük a régi ház. Azt gondoltam, hogy nem fog majd zavarni, de elég furcsa volt. Az a ház, ahol felnőttünk, és most másnak a cuccai vannak benne. Mindenesre David szerint úgy tűnt, hogy az őseim elégedettek ezzel a megoldással, és persze ez a legfontosabb.

A tervet a húgom, Claire eszelte ki, és ő gondoskodott annak precíz végrehajtásáról is. A nálam csak tizennyolc hónappal fiatalabb Claire kijelentette: nevetséges, hogy a szüleink kergetőznek a négyszobás, György korabeli házban, ahol felnőtünk, ő pedig a családjával egy három-ágyas albérletbe van bezúfolva. Az építész férjem, David megtervezte a melléképület átalakítását, és hat hónap alatt, sietve át is építették a régi, fekete foltos csúrt. A szüleim fogták a madarakról szóló könyveiket, a bögréiket és a régi tölgyasztalt, aminek a hosszanti élébe még mindig bele van karcolva szögmérővel, hogy „Alice Taylor”, majd a megszokott csendességükkel átcsoszogtak a bejárón az új otthonukba. Claire minden egyébnek kibérelt egy konténert.

Frank megvárja, hogy ismét elkezdjek beszélni hozzá.
Fészkelődök a székemben.

– A gyerekek édesek voltak. Claire öt éves fia, Harry nemrég tetves volt, és rájött, hogy a nevemet A-lice¹-nak kell írni. Egész karácsonykor hol „Lice néninek” hívott, hol pedig csak „Lice”-nak. David ezt nagyon viccesnek találta. Éreztettem, hogy Martin esetleg rászólhatna, de ő vagy nem vette a lapot, vagy pedig magasról tett az egészre. Martinon sosem tudok kiigazodni.

Az egykedvű, vállvonogató sógorommal kapcsolatban még mindig nem sikerült dűlőre jutnunk. Szerintem vagy zseni, vagy pedig egyáltalán nem vág az esze. David szerint csak rájött, hogy élhet kényelmes életet, ami ha igaz, akkor zseninek könyvelem el, tekintve, hogy a húgomat vette el feleségül.

– Claire-rel szerencsére nem mentünk túl sokszor egymás idegeire, de istenem, karácsonykor azért csak volt valami. – Közelebb hajlok Frankhez. A legtöbb embernek

¹ A lice angolul tetűt jelent.

nem mesélhetek sztorikat a gyerekekről, így ezt most ki fogom élvezni. – Megfürdettem Harryt, és lementem konyhába, ahol láttam, hogy Claire szőlőt hámoz Elsának... szőlőt hámoz, az isten szerelmére! Egy kisbabánál még csak megértem, de egy hároméves gyereknek? Szerintem Claire tudta, hogy mi jár a fejében, és rögtön kijelentette, hogy Elsa másképp nem enné meg. De hál' isten bejött David, és megakadályozta, hogy nekiessek.

Ez az utolsó mondat nem volt teljesen igaz. David jelenléte ugyan megakadályozta, hogy elkezdjünk veszekedni, de amikor láttam, hogy Claire az új konyhaasztaluk fölé görnyedve a körmével szedi le a szőlő héját, miközben Elsa az etetőszékben ülve apró diktátorként rugdalja az asztal oldalát, nem tudtam megállni, hogy oda ne morogjam az orrom alatt:

– Teljesen az ujjá köré csavar!

Claire hirtelen felkapta a fejét:

– Mit mondtál, Ali?

Elsa is abba hagyta a rugdosást, hogy rám nézzen: az arca vörös és szederjes volt, csillogott a szőlőlétől. Úgy tűnt, hogy teljesen megsértődött azon, hogy közbeavatkoztam, amikor már olyan jól ment minden.

– Jaj, Claire, ne már! Most komolyan: még mindig meghámozod neki a szőlőt?

Claire befejezte az aktuális szőlőszem hámozását, és odaadta Elsának, aki le sem véve rólam a tekintetét, kikapta azt az anyja ujjai közül, majd kövérkés kezével mohón a szájába tömte.

– Én csak azt akarom, hogy több gyümölcsöt egyen, és máshogy nem megy – felelte Claire erőltetett nyugalommal.

Elsa elkezdte szopogatni a szőlőt, és próbálta a fogai közé kapni a csúszós, héj nélküli gyümölcsöt. Claire ivott egy korty bort, mielőtt megszólalt volna:

– Alice, bízd csak rám, jó? – ami valójában azt jelentette, hogy: „Neked nincsenek gyerekeid, honnan is tudhatnád?”

Ekkor lépett be David, tökéletesen időzítve, mint mindig. A papírkalapja szétszakadt az illesztéseknél, korán őszbe csavarodott tincsei pedig furcsa szögben bukkantak elő. Tudta, hogy már eleget ittam, és kellőképpen fáradt vagyok egy kicsinyes vitához.

– Gyere, Alice, segíts, hogy apáddal legyőzzük Martint és az édesanyádat.

A nappaliban társasjátékoztak, amíg én segítettem Claire-nek a gyerekekkel. David ki nem állja a veszekedést, így inkább megkerültem Elsa székét, és elmentem Trivial Pursuitot² játszani. Ahogy elhaladtam, láttam, hogy valami világoszöld szemgolyóhoz hasonló ugrik ki Elsa kis szájából. Később David rálépett a meghámozott szőlőszemre, én pedig bocsánatot kértem Claire-től, és mindketten neveltünk azon, hogy milyen szőlőcsíkot kent végig David a járólapon.

Most értünk el a történetemnek azon pontjához, amikor egy terapeuta valószínűleg megkérdezné:

„És mit érzett a húga megjegyzését hallva?” – De Frank nem tenné, ez nem az ő stílusa.

Tovább folytattam:

– Amúgy minden más rendben volt. Apa és anya kedvesek és csendesek voltak, mint mindig. El vannak telve Harryvel és Elsával, imádják, hogy olyan közel vannak hozzájuk. Gondolom, valaha ilyenek lehettek a családok: együtt éltek a nagyszülőkkel, akik az unokáiknak sok mindent megtanítottak, elmesélték, milyen volt az ő gyermekkoruk, meg ilyenek. – Elhallgatok, és nyelek egyet: nem tudom, hogyan illek én ebbe az idilli családi képbe.

² Népszerű műveltségi társasjáték.

Kíváncsi vagyok, vajon észreveszi-e Frank, hogy milyen gyorsan váltok témát.

– Néhány napig nálunk volt Simon, David apja, majd elmentünk szilveszterezni Jess-szel és Timmel – ők azok a helyi barátaink, akikről már meséltem –, szóval elég visszafogott volt az egész. Ott is társasjátékoztunk és boroztunk. Klassz volt – vonom meg a vállamat.

Simon öt éve özvegyült meg, amikor David édesanyja, Marjorie meghalt mellrákban. De ismét rátalált a szerelem: a golf. Úgy tűnik, elégedett. Más nem jut eszembe, amit elmondhatnék. Érzem, hogy Frank tudja: valamit nem mondok el neki, egy ígéretet, amit úgy próbálok elhessegetni, mint egy makacs legyet.

Visszaülök a látogatóknak fenntartott székbe. Frank nem változott a távollétem alatt. Halálsápadt feje a párnát nyomja. Részben eltakarja a lélegeztetőberendezés: a tracheotómias nyílásához egy polipkarhoz hasonló, hatalmas, kék színű cső kapcsolódik, ami kegyetlenül tör elő a toroka közepéből. A teste úgy összeaszalódott, mintha csak egy ceruzarajz lenne, a feje viszont olyan kemény és nehéz, mint egy márványfaragvány. A mögötte lévő lélegeztetőgép és az ellenőrző monitorok kattogása, csipogása tölti be a végtelen másodperceket. Hangosabbnak, tolakodóbbnak tűnnek, mint ahogy emlékeztem.

Lucy, Frank lánya egyszer azt mondta, hogy az apjának vaskos tájszólása van. Imádom az akcentusokat. Kár, hogy talán sohasem hallom majd beszélni. Lenézek az arcára – megfáradt, halovány mása annak a Franknek, akit a fényképeken láttam. Mint valami agyonszeretett, régi plüssmackó: az arca sápadt a kórház levegőjétől, fehér hajának szanaszét álló szálai foszlott pamutra emlékeztetnek.

Amikor először behozták két hónappal ezelőtt, mahagóniszíne volt, akárcsak az én hajamnak. Emlék-

szem, az egyik nővér – talán Carol? – még mondta is, hogy testvérek lehetnénk. Talán emiatt kezdtem el vele így beszélgetni. Vagy talán azért, mert olyan régóta van itt, és hetek telnek el anélkül, hogy bárki is meglátogatná – vagy talán csak azért, mert Frank olyan jó hallgatóság.

Az ösztönöm azt súgja, hogy Frank jobban tudatánál van, mint azt az agyi vizsgálatok és a teszteredmények mutatják, de az ösztönök semmit sem számítanak a 9B-n: mindent gépeknek vagy grafikonoknak kell alátámasztania, mielőtt bármi megváltozna. Amikor Franket először behozták, olyan volt beszélni hozzá, mintha egy üres dobozzal társalgott volna az ember – valahol máshol járt, nem tudom, hol – most viszont, ha mellette ülök, érzem a jelenlétét. Tudom, hogy figyel. Karácsony előtt, az első vetélésem évfordulóján úgy vigasztalt meg, hogy egy izma sem rezsent, és egy szót sem szólt. A tracheotómiás kanülje tisztításakor meséltem neki az első alkalomról, azt hiszem, ezen mind a ketten meglepődtünk. Utána elmondtam neki az azt követő hetet. Még azokról is meséltem, amelyekről David nem is tud: a testem olyan hatékonyan és csendben oltotta ki az apró életeket, mintha csak gyertyák lettek volna egy befőttesüvegben. Miután beszéltem Frankkel, jobban éreztem magam. Gondolom, az segít, hogy nem tud mozogni, és így nem kell végignéznem a már megszokott küzdelmet, ahogy a legtöbb ember megpróbálja eltüntetni az arcára kiülő sajnálkozást. Végigsimítom Frank gyapjas haját, ami olyan puha, mintha valaki rálehelne a kézfejemre. Ez az új év jelenti a próbálkozás végét, és annak kezdetét, hogy megpróbáljuk elfogadni: nekünk nem lesz családunk. Megígértem Davidnek; beláttam, hogy nyolcvényi próbálkozásnál többet nem bírunk. Vége.

Az alsó ajkamba harapok. Nem szabad felvennem azt a szokást, hogy túl sokat beszélek neki magamról – ez

nem tisztességes vele szemben –, így visszahúzó a kezem, és máshová nézek. Az ünnepek alatt dolgozó nővérek bíborszínű, karácsonyi boát tekertek Frank lábánál az ágykerethez. Tudom, hogy jót akartak, de most már egy kicsit hülyén néz ki.

Felállok a székből, örülök, hogy akad valami tenni valóm. Leszedem az ágykeretről a celluxot, és letekerem a boát. Elképzelem, amint Frank azt gondolja, hogy hála istennek.

– Szívesen – mondom mosolyogva, miközben a szemeteisébe dobom a csillogó holmit.

A bíborszínű boát, valamint a műanyag Téalapót, a szánt és az ördögi külsejű rénszarvasokat leszámítva, a 9B idén aránylag könnyen megúszta az ünnepeket. A többi dekorációt a Frank éjjeliszekrényének oldalához ragasztott néhány karácsonyi képeslap jelenti. Egyelőre ott hagyom őket.

Hangokat hallok az osztály túlsó végéből: érkezik a többi nappalos nővér. Öt perc múlva vizit, így elköszönök Franktól, és végigmegyek a széles folyosón, ami a St. Catherine Kórház – vagy, ahogy mindenki hívja: a Kate’s 9B osztályát jelenti. Mi a „kilencesek”, azaz a Kate’s három kritikus ápolási osztályának egyike vagyunk. A 9B egy kis, négyágyas szakorvosi szubintenzív osztály. Minden betegünk kötélen egyensúlyoz az élet és a halál között. Mi, nővérek megosztjuk egymás között a velük kapcsolatos teendőket, de mióta novemberben behozták Franket, mindig jelentkezem az ápolására.

A fehér edzőcipőm nyikorog a kissé ragadós, sötétzöld műanyag padlón, miközben megyek vissza az osztály bejárata felé – ez a hang olyan ismerős, mint a teáskannában forró vízé. Minden ugyanolyannak tűnik, de a karácsony kissé megváltoztatta a helyet: ma reggel a lehetőség ígérete lebeg a levegőben. A személyzet tagjai között újak is vannak, frissek a naplók, a nővérszobában pedig ki-

tisztították a szőnyeget. A szag azért ugyanaz: a levegő mintha valami láthatatlan, ám mégis jelenlévő lény lenne, a túlfőtt krumpli valamint a kézfertőtlenítő nedves pára-felhője. A látogatóknak fullasztó, de ha itt dolgozik az ember, akkor hozzászokik.

Megyek, hogy bekapcsolódjak a nővérszobában folyó ünnepek utáni fecsegésbe, amikor az osztály egyik konzultánsa, Sharma lép ki az irodájából merev léptekkel, vizitre készen. Negyvenhét évesnél sokkal többnek tűnik, mintha karácsonykor megöregedett volna. Sokkal kimértebb, mint máskor, és olyan ropogósra keményített, mintha a Téalapó gőzölőt, vonalzót, valamint fixáló sprayt hozott volna neki ajándékba. Kis bajsza, akárcsak a haja, hollófekete, fényes és szimmetrikus. Válla megfelelő szögben áll, szivarzsebében pedig bevetésre készen három toll: egy fekete, egy kék és egy piros. Nyugtalanító. Hogy tud egy ilyen ember a vizelet és hányás világában dolgozni? Egy kicsit mindig ideges vagyok, amikor vizitre megyek vele, mintha már azzal beszennyezném, hogy felfekvésekről és bélmozgásokról beszélek.

A nővérszobában hallom, ahogy Mary az új, még kezdő nővérrel, Lizzie-vel cseveg. Lizzie elneveti magát valamin, amit Mary mond. Mind a ketten végigdolgozták a karácsonyt. Mary nem egyszerű eset, így örülök, mert úgy hangzik, hogy jól kijönnek.

A recepció s pultról elveszem a mappát, amiben a betegekre vonatkozó feljegyzések vannak.

Sharma azt szereti, hogyha az épp szolgálatban lévő nővérek közül a rangidős kíséri el a vizitre, nem pedig az adott beteg ápolója – gyanítom azért, hogy ne kelljen túl sokunkkal beszélnie. Osztályvezető főnővérként ma engem kért fel. Sharma felé fordulok.

– Üdvözlöm, Mr. Sharma. Hogy teltek az ünnepek?

– *Bonum*. Köszönöm. Mehetünk? – Sharma sokszor latin szavakkal fűszerezi a mondanivalóját, ami mindig feldühíti Maryt:

„Beképzelt seggfej! Mit képzelsz magáról, ki ő? Julius Cézár?” – Én csak nevetek rajta.

Jelenleg csak három beteg van a 9B-n. Épp karácsony után történt, hogy a kettes ágyon fekvő Caleb valami csúnya fertőzést szedett össze, miután kioperálták a rákos lépét. Ahogy mondani szokták, már készen állt arra, hogy eltávozzon: olyan gyenge volt, mint egy bárány, de mégis összeszedte magát annyira, hogy megpróbálja kihúzni a karjából az infúziós csövet, ami az antibiotikumot pumpálta. A halála után felesége, Hope küldött egy képeslapot, melyben köszönetet mondott nekünk: még mindig ki van tűzve a recepción. A tél általában elég forgalmas időszak nálunk: az időseket a tüdőgyulladás, a fiatalokat a csúszós utak és a tivornyázás veszélyei fenyegetik. Caleb ágya jó eséllyel már nem fog üresen állni a nap végén.

A vizit az egyes számú ágygal kezdődik: itt egy George Peters nevű szívbeteg lábadozik, aki nemrég tüdőgyulladást kapott. Sharma továbbmegy a négyes számú ágyban fekvő Ellen Hargreaveshez: a nyolcvan-kilencven éves hölgy többszörös szervi működési elégtelenségben, valamint demenciában és rákban szenved. Végül utoljára megérkezünk Frank Ashcrofthoz. Sharma úgy véli, hogy Frank az osztály legnyugtalanítóbb betege. Nem a tünetei miatt, hanem azért, mert már hosszú ideje ápoljuk. Véleménye szerint Frank túl régóta a 9B betege. A legtöbb legfeljebb heteket töltenek nálunk, ő pedig már két hónapja itt van. Frank ágya felé menet elhaladunk Lizzie mellett, aki integet nekem, vigyorog és elpirul. Caleb régi ágyát veti meg, a Frankével szembeni, kettes számút.

Amivel már végzett az ápolási asszisztens, arra „sterilizált” feliratú matricát ragaszt.

– Látom, Mr. Ashcroftnál nincs karácsonyi girland – mondja Sharma, amikor Frank ágyának végében állunk. A hangjában még mindig maradt némi íz Haidarábádból. Az akcentust nem viszi ki a fehérítő.

– Ó, nincs. Ami azt illeti, már levettem.

– Kérem, legyen gondja arra, hogy az összes többi holmit is eltávolítsák – mondja, és lenéz Frank papírjaira.

Miközben beszél, az alsó ajkamba harapok.

– Jól van, szóval Frank Ashcroft, ötvenéves, az agytörzsi stroke-os betegünk. Egy hónapja kómában van, most már valószínűleg permanens vegetatív állapotban, mivel néhányszor önkéntelen szemmozgás volt megfigyelhető. Az EEG kiterjedt károsodást mutatott, a hídon némi alsó és felső aktivitással. Mióta idekerült, lélegeztetőgépen van, ugye?

Sharma természetesen tudja, milyen kezelést kap Frank, de mégis szeret végigmenni mindenben. Bólintok.

– Úgy gondoltuk, hogy megpróbáljuk ösztönözni az önálló légzésre, ellenőriztük, hogy működnek a rekeszizmai, majd redukcióval próbálkoztunk, de újabb enyhe stroke-ot kapott.

– Igen, így van.

Sharma az engedelmes nővéreket szereti. Csak néhány percig nézegette Frank vizsgálati eredményeit, és két percet se töltött vele, de eldöntötte, hogy a beteg permanens vegetatív állapotban van. A PVS diagnózisra vonatkozó protokoll két másik konzultáns jóváhagyását írja elő. Sharma csak egytől kapott, de ha elfogadják a diagnózisát, akkor az Frank végét jelenti: átszállítják egy olyan létesítménybe, ami a hullaház előszobája. Életben tartják, amíg el nem kap valami fertőzést, és csődöt nem mon-

danak az antibiotikumok. Nekem valami jóban kell reménykednem, amúgy mi értelme az egézsnek?

– Úgy emlékszem, az ő esetében nem igazán beszélhetünk családról. Legalábbis senki sem vesz részt az ápolásában.

Bárcsak elhallgattathatnám, hiszen Frank alig néhány méternyire fekszik.

– Van egy lánya – felelem halkán. – Nem túl gyakran látogatja. A feleségétől elhidegült, néhány barátja és az édesanyja jött hozzá egyszer-kétszer, aki viszont külföldre költözött. El akart jönni karácsonykor, de azt hiszem, túl drága volt. Őket leszámítva másról nem tudok.

Sharma lenéz Frankre, majd homlokráncolva ismét a jegyzeteit kezdi el böngészni.

– Nos, ahogy maga is tudja, már régóta itt van. Retentően megterheli az erőforrásainkat. Sajnos most ilyen időket élünk: találnunk kell neki egy helyet, ahová átszállíthatjuk. Úgy hallottam, hogy egy readingi gondozóotthon épp új műszereket készül venni. Utánaérdeklődöm. – Előkerül a kék toll, és ezzel délutánig vége a vizitnek. Elképzelem, ahogy Sharma az irodájába visszahúzódva számokat ad össze a piros tollával, pontosan megállapítva, hogy mennyibe kerül Frank élete.

Bekukucskálok az osztály végében lévő kicsiny nővér-szoba négyzet alakú ablakán. Carol, a középkorú, dauerolt hajú főnővér, aki szeret nevetni, és akkora ciciket kénytelen cipelni, hogy még a háta is belefájdul, az íróasztala mögött ül, előtte a sok előírás, szabályzat, lista és feljegyzés. A kicsi, ablaktalan helyiség tulsó falára Carol kirakta a „kilences” állandó dolgozóinak fotóját. Az osztályon mindenki gyűlöli a képet, hátborzongató a fénycsövek által megvilágított arcunk, de mindannyian túlságosan is kedveljük Carolt ahhoz, hogy levegyük onnan.

Az öt évemmel én vagyok a második leghosszabb ideje itt dolgozó nővér a 9B-n. A barátnőm, Mary – aki most Carollal szemben ül, és leárazott asztaltgyümölcsös pitét eszik egy csésze tea mellett – az aranyérem tulajdonosa: húsz éve dolgozik a 9B-n.

A nyugdíjhoz közeledő Mary alacsony, saját szavaival élve „gyorsan zsugorodik”; vékony, pedig mindig eszik. Rövidre nyírt ősz haja van és hatalmas, kigúvadó szeme, amiről azt mondja, minél többet lát, annál nagyobbra nő. Még a konzultánsok is tisztelik Maryt, akiről köztudott, hogy a régebben praktizáló orvosoknál is gyorsabban és pontosabban állítja fel a diagnózist. A nővérszoba biztonságában Mary sajnálattal és megvetéssel kezeli őket, öszszefoglalóan csak „usok”-nak nevezi a neurológusokat, onkológusokat, kardiológusokat és a többieket, akik naponta jönnek az osztályra, és a legtöbben ideges rovarokként köröznek a betegek ágya körül, majd visszasietnek az íróasztaluk a könyveik nyújtotta biztonságba.

Carol és Mary megölelnek. Megkérdezzük egymástól, hogy telt a karácsony, majd Mary folytatja a dühöngést, amit félbeszakítottam.

– Az „usok” nem értik ezt! Egyáltalán nem értik!

Dühös, mert a szokásos gondossággal és odafigyeléssel ápolta Calebet, amikor a férfi karácsonykor meghalt. A tehetős család a konzultánsoknak jegyeket küldött a válogatott rögbimeccsére, hálából azért, hogy gondját viselték Calebnek. A nővérek egy tucat fánkot kaptak.

Mary, mint általában, most is tovább beszél:

– Azt hiszik, hogy minden, amit tudniuk kell, biztos benne van egy könyvben. A legtöbbjük még arra sem veszi a fáradságot, hogy rendesen megnézzze a beteget, nem-hogy beszéljen vele! De mi napról napra itt vagyunk a betegekkel, a családjukkal, mi értjük az egészet. A nővérek olyanok, mint a kórházi bútorok. Mindenki állandóan

mozog, az „usok”-at előléptetik, a betegek hazamennek vagy meghalnak, de mi rendíthetetlenül itt vagyunk, várva, hogy ránk üljenek, nekünk dőljenek, vagy talán egy kicsit még belénk is rúgjanak.

Carol kuncog Maryn, aki a szemét forgatva néz rám. A szolgálati beosztáshoz fordulok, hogy ne lássák a mosolyomat. Tudom, mennyire bosszantja Maryt Carol folytonos vidámsága. Odalép a hátam mögé, és megszorítja a vállamat vékony, erős kezével, mely oly sok beteget és haldoklót emelt fel, törölt le és ölelt át az elmúlt két évtizedben.

– Hát megint itt vagyunk, mi? Boldog új évet! – Ezzel Mary ki is sétál az osztályról, majd elkezd szólongatni az osztály technikusát:

– Sue! Hé, Sue! – Az ajtó becsapódik mögötte.

Leülök Carollal szemben, oda, ahol korábban Mary ült. Carol a fejét ingatja az ajtó felé nézve, és rám mosolyog, mintha azt mondaná: „Nehéz a vén fát megbolygatni, mi?”

Már rajta van a szemüveg, de elkezd keresni a dauerolt hajában az olvasószemüvegét, ami – mint mindig – most is megbújik valahol sűrű fürtjei között.

– Tudom – mondom. – Tudod, hogy állandóan a nyugdíjba vonulásáról beszél. Képtelen vagyok eldönteni, hogy komolyan gondolja, vagy csak fel akarja hívni magára a figyelmet. Akárhogy is van, nem tudom elképzelni ezt a helyet nélküle.

Carol biccent, miközben kicseréli a szemüvegét.

– Szóval, mi van mára? – kérdezi kinyitva egy dossziét.

Osztályvezetőként félig főnővér vagyok, félig pedig ápoló. A Kate'sben a főnővérek ügyintézők, akiknek több száz adminisztratív feladatot kell ellátniuk a kórház három, kritikus ápolási osztályán. A 9B-nek van egy alap nővérállománya, amit jövő-menő, kiségitő nővérek egé-

szítenek ki. A különös kórházi hierarchia tükröződésé-
ként egy adott munkakör helyét a kórházi tápláléklánc-
ban az szabja meg, hogy az azt betöltők milyen sűrűn
kerülnek kapcsolatba a betegekkel. Azok, akik számta-
lan órát töltenek velük – egészségügyi asszisztensek, por-
tások, takarítók és ápolók –, ők alkotják a planktonok
és a rákok halmazát, míg akik nagyon keveset vannak
a betegekkel, vagy éppen soha sincsenek – a legtöbben az
„usok”-közül –, ők a cápái és a bálnái ennek a különös
óceánnak. Bár egyre több adminisztratív feladattal kell
foglalkoznom, sohasem adnám fel a betegekkel való kap-
csolatot. Az UCL³ orvostudományi karán tanultam, de
már az első vizsgákon megbuktam. Akkor persze teljesen
magam alatt voltam, és gyűlöltem, amikor a szüleim fino-
man arra utaltak, hogy talán jobban megfelelne nekem az
ápolás. Mint kiderült, igazuk volt: jobban fekszik nekem
az orvostudomány emberségesebb része. Gyógyszert ada-
goló, ágyneműt cserélek, vigasztalom a családokat, és az
utolsó pillanatig fogom a haldokló betegek kezét. Velük
vagyok. Örülök, hogy a plankton része lehetek.

– Na, lássuk, mi van itt – mondja Carol, és felolvas
a beosztásból. – Szóval te továbbra is Frankkel foglalko-
zol, Brighton megigényelte a kettős ágyat egy harminc-
éves, agyi traumás beteg számára. GCS 4-es⁴ kóma, de
a hölgyet csak este vagy holnap hozzák majd be. Lizzie
most készíti elő az ágyat. Jó lenne, ha át tudnád venni
Ellen Hargreavest, ma mindenféle előjegyzett időpontjai
vannak. Paula azt mondta, hogy rosszul van a hölgy, es-
ténként nagyon zaklatott. Szerencsétlen úgy kiabál, mint-
ha újra átélné a Blitz légitámadásait. Ja, és a jegyzetek-

³ University College London.

⁴ A Glasgow-skála (Glasgow Coma Scale) a tudatállapot megállapítására
szolgáló pontrendszer az egészségügyi ellátásban.

ben említenek valami szájfekélyt, és az etetőcsövét is meg kellene nézni. Két órákor van találkozónk a gyerekeivel. Aztán, ha esetleg meg tudod csinálni a délutáni vizitet, akkor beszélj George Peters családjával, mert karácsonykor egy kisegítő nővér volt vele, így szerintem némi figyelmet igényelnek. Ha utána el tudnád kezdeni a nővérbeosztást, az csodás lenne. Ali, még arra gondoltam, hogy... rajta tartanád a szemed Lizzie-n az elkövetkező néhány hétben? Csak hogy belerázódjon mindenbe, meg ilyesmi. – Ismét rám vigyorog, én pedig visszamosolygok, majd belépek a nyüzsgő osztályra, hogy kezdetét vegye a rám váró hosszú nap.

Nem sokkal fél nyolc előtt állok be a bejárónkra a Blackcombe Avenue 22-es szám alá, ahol hét éve, az esküvőnk óta lakunk Daviddal. Ez is olyan ház, amit eltakarnak az örökzöld bokrok, azt a látszatot keltve, hogy sokkal kisebb, mint valójában. A sötét bejárati ajtó kedves szemként kukucskál ki a bokrokból, mintha csak egy gyermekönyv illusztrációja lenne. Az ötvenes években épült vörös téglás emeletes ház valaha leírhatatlanul csúnyának számított – az előző tulaj talán ezért ültethette a bokrokat. Most viszont retrónak nevezik. David azt mondja – mintha tudta volna, hogy így lesz –, hogy a század közepe ismét menő lesz majd, így úgy tűnik, hogy most nagyon trendik vagyunk. David „régii hollywoodi stílusúnak” nevezi a házat, ezt biztos valamelyik építészeti magazinjából szedte. Mostanában ezzel neveltet meg, én pedig ennek öröme azzal húzom, hogy „építész, hol az ész?”. Ugyanakkor be kell vallanom, hogy meglehetősen pontos a leírás. A ház hátsó részén erkély fut körül, és az üveg tolóajtók a lejtős kertre nyílnak. David imádja a ház nagy méreteit, és annak a lehetőségét, hogy később hozzáépítsen, én pedig imádom a három szobát, és annak

a lehetőségét, hogy családot alapítsunk. Most persze csak két üres szobánk van.

Sötét a ház, David biztos elment valahová. Egy tervezési engedéllyel foglalkozó cégnek dolgozik, és az utóbbi hat hónapban otthonról végezte a munkáját. Ez megfelel a költségérzékeny főnökének, de Davidnek is, akiről tudom, hogy így további órákat hasít ki, hogy a magánépítészeti projektjein dolgozzon. David azt mondta, hogy idén kevesebbet fog majd dolgozni a cégnek, hogy végre teljes munkaidőben dolgozó építész lehessen. Mindig is csak ideiglenes kitérőnek tartotta az ottani munkáját, melynek során a helyi önkormányzatnak benyújtandó, vitatott tervpályázatok mellett érvelt, próbálva elfogadtatni azokat. Legfeljebb egy év, gondoltuk, amíg meg nem állapodunk a félig vidéki, sussexi környezetünkben. De amikor beütött a válság, az emberek felhagytak a költséges házátalakításokkal, a Tescónak viszont továbbra is szüksége volt parkolókra. Így hát David erőt vett magán, és kapaszkodott a székébe, éjszakánként pedig arról beszéltünk, hogy már csak nagyjából egy újabb évig tart majd ez az egész, amíg fel nem lendül a gazdaság.

De David most nincs itthon, és magával vitte Bobot, a fekete labradorunkat is. Kitapogatom a falon a villanykapcsolót, majd lerázom a kabátomat, a táskám pedig egy puffanással a folyosó kőpadlóján landol. Claire egyszer azt mondta, hogy a mi házunk „felnöttesen tiszta”. A padlón nem hevernek szanaszét hányt sáros tornacipők vagy fajtátékok. Nincsenek biztonsági zárok a szekrényen, vagy bili a vécé mögött. Miniatűr vidéki konyhánk van kis éléskamrával, és nagy, kertre nyíló ablakkal. Tudom, hogy David jobban szeretett volna valami modernet, de én mindig is meg voltam veszve mindenért, ami rusztikus. Átlépek Bob szétrágott alvószőnyegén, és benézek a hűtőbe. Nagyon jólesne egy pohár bor, de mindig megpróbál-

juk tartani a száraz januárt, így inkább egy nagy pohár sódávizet töltök magamnak, majd a medencés mosogatónak dőlve elkezdek SMS-t írni Jessnek.

Át tudtok jönni jövő csütörtökön? David szeretné megbeszélni, hogy mi a helyzet a bővítéssel. Megmondom neki, hogy ő főzzen, és csapunk egy jó estét. Puszi!

Ahogy megnyomom a küldés gombot, felkapcsolódik a kinti lámpa, és a konyhaablakon keresztül meglátom Davidet. Olyan, mintha kigyulladt volna: füstként gomolyognak körülötte az izzadtság fehér párafelhőit, utat törve maguknak lycra futófelsőjéből. Kapkodva veszi a levegőt, egyik kezével a kocsibehajtó falához támaszkodik, a másikkal pedig megfogja a bokáját, kinyújtva hosszú combját – álló lábának vádlija megfeszül a súlyától. Csak néhány másodpercig marad ebben a helyzetben, aztán jön a másik oldal. Sosem volt erőssége a nyújtás, holnap izomláza lesz.

Finom kaparászás hallatszik a bejárati ajtón. Kinyitom, mire Bob csillogó, fekete feje nyomul be lógó, rózsaszín nyelvvel, szeretetre éhezve. Megveregetem hideg, izmos vállát. Nehezen veszi a levegőt, de mégis örömmel vonja fel a szemöldökét, amikor kedves szemébe nézek, és biztosítom arról, hogy jó kutya.

David sétál be az ajtón, és lerúgja ősrégi futócipőjét. Őszülő haja izzadt, göndör fürtökben tapad a homlokára, amikor előrehajol, hogy egy sós csókot adjon. A tekintete az enyémbe mélyed, egy pillanatig feszülten nézi, hogy jól vagyok-e.

Hogy megnyugtassam, lenézek az átizzadt futófelsőre:

– Le vagyok nyűgözve! Az egyes számú újévi fogadalmom – mondom.

Felnevet.

– Tudom, egy rohadt nagy pipa Bobnak és nekem. Azt azért el kell mondanom, hogy ő nem sokat tett a morál érdekében, ugye, Bobby? – Mikor meghallja a nevét, Bobnak csak annyi ereje van, hogy a farkával néhányszor lassan, nehézkesen a földre csapjon a konyha általa birtokolt részén, ahol már beleroskadt a kosarába. Fekete horpasza kimerülten emelkedik és süllyed.

David újratölti Bob vizes tányérját, majd magának is enged egy pohárral a csapból. Három kortyra felhajtja, majd megszólal:

– Azt a szokásos megállós műsort csinálta, tudod, amikor csak leül, és nem hajlandó megmozdulni, majd elkezd hazafelé ügetni. Végig vonszolnom kellett.

Nevetek. Bob olyan makacs tud lenni, mint egy öszvér – és olyan nehéz is. David megsimogatja a fenekemet, amikor elhalad mellettem, hogy a csapnál újratöltse a poharát.

– Milyen napod volt? – kérdezi.

A pultra dobom a postát, amit épp átfutottam, és előrehajolok, hogy levegyem a sportcipőmet. A szünet után a szokásosnál jobban fáj a lábam.

– Mozgalmas, de jó – felelem. – Tudtad, hogy Mary már húsz éve van a Kate'sben? Komolyan mondom, ennek a nőnek aztán van kitartása! Nem tudom, hogy csinálja. Ami azt illeti, ez egy újabb fogadalom: tervet kell készítenem, végig kell gondolnom, hogy következőleg mit fogok csinálni.

Örülök, hogy fesztelen hangon tudok beszélni. Az első néhány együtt töltött év során, az alagsori lakásunkban Hackney-ben – én, mint frissen végzett, túlterhelt ápolónő, David pedig végzős építész – a lehangoló helyi kocsmában sörözve vitattuk meg a jövőnket. Hackney-ről akkoriban inkább a rossz közbiztonság jutott az emberek

eszébe, nem pedig a flat white kávé⁵ és a pop up éttermek⁶. Úgy terveztem, hogy a húszas éveink végére vagy a harmincas éveink elejére gyerekeink lesznek, és amikor kicsik, akkor felhagyok a nővéri pályával. Talán valami mást csinállok majd, ha iskolások, például egy galériában dolgozok vagy ékszereket tervezek: valami kreatívat, ami lehetővé teszi, hogy mindig ott legyek velük, ha betegek, vagy szünet van – hiszen Davidnek ekkora már virágozni fog az építészpraxisa. Egy zezzugos, vidéki házban élünk majd a tenger közelében, a gyerekek kutyákkal, tyúkokkal és kecskékkal együtt nőnek fel. Lármásak lesznek és pirosposzsgások, akik nem félnek a felnőttektől és a jövőtől sem. Mindent kigondoltam.

David megfordul, hogy megöleljen: valószínűleg tudja, hogy mi jár a fejemben. Tökéletesen elférek a válla alatt, és ösztönösen előrehajol, hogy megcsókoljon valahol az arcomon. Az ajka a szemöldökömhöz ér.

– A te napod milyen volt? – kérdezem, a hangomat le-tompítja a mellkasa. Mielőtt elengednénk egymást, futólag szájon csókol.

– Ó, jó! Tudod, csináltam még néhány újabb rajzot Jess és Tim háztoldásához, kezd már egész jól összeállni.

David nagyon alacsony áron dolgozik a barátainknak, de megéri, hogy itt helyben ismertebbé váljon a neve.

– Ez nagyon izgalmas! – mondom, és kinyitom egy mobilszámla borítékját, majd rögtön vissza is teszem a pult tetejére, anélkül, hogy megnézném.

– Ami azt illeti, épp most küldtem SMS-t Jessnek. Átváltam őket jövő csütörtökre. Gondoltam, hogy Timmel

⁵ Kedvelt kávéital Ausztráliában és Új-Zélandon, amely nagyon hasonló a lattéhoz: eszpresszó és finom, habosított tej keveréke.

⁶ Egy-egy napra kinyitó, divatos, mindig más témát feldolgozó éttermek.

majd jól ellesztek a rajzokkal, mi pedig Jess-sel végre ki-beszélgethetjük magunkat.

David kiöblíti a poharát.

– Jól hangzik, majd megsütöm az egyik híres lasagnémat. – Összerándul az arca, amikor benéz a hűtőbe. – Mit együnk vacsorára? Te jó isten, micsoda dzsungel van itt!

A több vékányi spenótról és kelkáposztáról beszél, amit vettem. Ötös számú fogadalom: valóban használni azt a turmixot, amit Davidnek vettem karácsonyra. David minden zöld cuccot kised a hűtőből, amíg rá nem bukkan egy régi cheddar sajtcockára. Közvetlenül a pulton kezdi el felvagdálni, és bekapkodja a nagy falatokat. Teli szájjal bólínt.

– Úgy tűnik, ma este a jó öreg kelbimbó lesz a menü salátakörettel, desszertnek pedig spenót. Istenem, hogy hiányzik a karácsony!

Nevetek, amikor drámai mozdulattal a fa munkalapra ejti a fejét, és elcsenem az utolsó darab sajtot, miközben sértett hangon mormolja:

– Ígérd meg, hogy ennél jobb lesz az év.

Rávigyorgok, de nem szólok semmit. Inkább elindulok felfelé a hálósobánkba, mert nem akarok egy újabb olyan ígéretet tenni Davidnek, amit nem tudok betartani.

2.

Frank

Gyerekkoromban, amikor hat- vagy hétéves lehettem, az édesanyám megbetegedett. Mint kiderült, semmi komoly, de néhány hétre el kellett mennie, és addig a testvéremmel a nagyszüleimnél voltunk. Kedvesek voltak hozzánk, de a lényeg az, hogy emlékeim szerint ekkor hiányzott először valaki igazán. Nem csak afféle bizonytalan, hétköznapi hiányérzetem támadt, hanem egyfajta fordított, köldöki elszakadás okozta fájdalom. Az anyám nélkül embriónak éreztem magam, aki önmagában életképtelen: az ösztöneim azt akarták, hogy visszajussak belé – oda, ahol biztonságos, ahol nem lehetek egyedül. Aztán mindannyian hazamentünk, ismét minden rendben volt, és az, ahogy a gyerekeknél szokás, hogy sírtam utána és hívogattam... nos, mintha meg se történt volna.

Alice miatt eszembe jutott, hogy éreztem magam, amikor anyám beteg volt. Az utóbbi néhány napban bepánikoltam, azzal rémisztgetve magam, hogy Ali soha többé nem fog visszajönni. Mondta, hogy nem lesz itt karácsonykor, de azt hittem, hogy csak egy-két napról van szó. Volt itt néhány kisegítő nővér az ünnepek alatt, akik arra se vették a fáradságot, hogy megtanulják a nevemet. Nekik én csak „a beteg” voltam.

Az új nővér, Lizzie próbál viccelődni velem.

– Ma pulykaízű, Mr. Ashcroft – mondta a télapósapkájában karácsony napján, mikor a fecskendője tartalmát a belőlem kitekerdő csőbe nyomta, ami egyenesen a gyomromba pumpálja az intenzív osztály barna maszszáját. Kedves tőle, hogy ezzel próbálkozik, de tudnia kellene, hogy még a kátrányt se lennék képes megkülönböztetni a pulykától. Nyilvánvaló, hogy Lizzie-nek még újjak vagyunk mi, vegetatív állapotúak is. Óvatosan, tétova mozdulatokkal mozgatja a fejemet. Ami azt illeti, ez egész kellemes. Nem akar fájdalmat okozni, de ha sajtreszelőt tenne a mellkasomra és öngyújtót a tökeimhez, azt én is megérezném, mint bárki más, de nem tudnék felülvölteni. Még a szemem se rebbenne, mivel arra se vagyok képes.

Gyakran gondolok arra, hogy vajon mennyiben lenne más itt nekem, ha Sharma elfogadja Alice „locked-in” diagnózisát az „állandó vegetatív állapot” helyett. Amennyire én tudom, a PVS tulajdonképpen szépen megfogalmazva azt jelenti, hogy valaki minden olyan szempontból halott, ami számít az élőknek. A PVS-ben lévő beteg az élet és halál között egyensúlyoz: az agya üres, mint egy felhő, de a tüdeje tele van oxigénnel. Az orvosok életben tartják a betegeket, mint ahogy a gyerekek zsinigre kötik a pillangókat: nem engedik el őket, hanem elkeseredetten ragaszkodnak a játékuhoz, mert ha kikapcsolnák a gépeket, ha elengednék azt a zsineret, akkor veszítenének, elengednék a pillangót – arra pedig nem kerülhet sor. Gondolom, ezzel nem lehet mit kezdeni. Az élők általában kényszeres megszállottjai az életnek.

Szóval ez a PVS: fel van kapcsolva lámpa, de nincs otthon senki. Az én helyzetem egy kicsit más: én otthon vagyok, de a biztosítékom örökre kiment. Alice ezt „locked in”, azaz bezártságszindrómának nevezi. Orrvizketés, humorérzék, nemi vágy, belső hang, szarhatnék, megbá-

nás – megvan minden, az összes efféle kényszer, szükséglet és vágy ugyanolyan nyilvánvaló, bizsergető és kínzó, mint bármikor. De megrekedtem, és egyiket sem tudom „csinálni”. Nem tudok vakarózni, nevetni, dugni, csevegni, szarni vagy sírni. A dugást leszámítva mindent megcsinálnak helyettem vagy rajtam.

Még mindig Alice az egyetlen, aki érzi, hogy itt vagyok bent, és kényszerzubbonyként köt gúzsba a testem.

Ma reggel is már azelőtt hallom, hogy meglátnám: most már bárhol megismerem a lépteit. Úgy lépdél, mint a zongorista ujjai a billentyűzeten. Felemelkedik, és ringó léptekkel jár: a sarkának mélyebbek a hangjai, a lábujjainak magasabbak. Végigfut rajtam a megkönnyebbülés, és ez akkor csúcsosodik ki, amikor a látómezőmbé kerül.

Alice visszatért. Itt van.

Hullámos barna hajának néhány tincse kiszabadult a kontyából, és felém repked, alig néhány centire az arcomtól. Kék szeme kissé összeszűkül, ha mosolyog, van egy gödröcske a bal orcáján, és igen... van egy rés a fogai között, ami, mint egy apró, titkos kis barlang, csak akkor látszik, ha mosolyog. Egyszer azt mondta, hogy diákkorában próbált elég pénzt félretenni, hogy eltüntethesse a rést, de végül inkább nyaralni ment.

– Helló, Frank! Boldog új évet! Remélem, jól telt a karácsonyod. Jó látni téged.

Azt akarom, hogy megérintsen, az arcomra tegye a kezét, és azt mondja nekem, amit az anyám: visszajött, és most már velem marad. Szerintem még Alice sem tudja, hogy milyen hosszú lehet tíz nap itt bezárva. Fecseg a karácsonyáról, az unokahúgáról és az unokaöccséről: de tudom, mire gondol, miközben az alsó ajkába harap. Ha képes lennék rá, elmondanám neki, hogy tudom, miként emészti az embert a magány, hogyan égeti hólyagosra

a düh – elmondanám neki, hogy talán különbözőek vagyunk, de nincs egyedül.

Leszedi a boát az ágyam végéről, és azt gondolom: *Kösz, Alice, az igazat megvallva nem vagyok oda az ilyesmiért.* Egy pillanatig tétovázik a karácsonyi üdvözlőlappajaimnál, de nem veszi le őket, aztán pedig elmegy vizitre. Hálás vagyok, hogy itt hagyja a lapokat: csak egyszer láttam őket, amikor karácsony előtt Lizzie mindet kibontotta. Azóta oda vannak ragasztva az ágyam melletti szekrény oldalára, csakhogy ritkán fordítják annyira jobbra a nyakamat, hogy lássam őket. Idén csak hármát kaptam, ami szerintem nem rossz, figyelembe véve, hogy én egyet sem küldtem. Elég tisztán emlékszem rájuk: az agyamnak jól megy mostanság a fényképezés. Apró örömeik. Van egy az öcsémtől, Dextől, aki nagyjából egy éve Costa del Valahovára költözött az új feleségével. Az anyám hat hónapja kiköltözött a swindoni házból, ahol felnőttünk – egyedül lakott ott, mióta az apám huszonkilenc éve meghalt. Spanyolországba ment, hogy együtt éljen Dexszel és az új feleségével. Meglepődtem, hogy Dex bármit is tesz az anyánkért, a családért, de aztán megtudtam, hogy az adókedvezmények miatt az anyám nevében van a taxis vállalkozás, és így bejegyzett lakosnak kell lennie Costa del Valahován. A lapon a télapó a szánal épp egy tetőn ér földet. Ilyet is csak az anyám választ: amikor Lizzie elém tolta, láttam a szarkalábas betűit.

Itt minden oké. Dexnek jól megy az üzlet, és a legtöbb boltban lehet kapni angol ételt, szóval hozzájutok a Branston szószhoz meg a cheddar sajthoz. Így boldog vagyok. Senki sem mondta, hogy itt ilyen hideg a tél, de nemsokára jobbra fordul majd az idő. Legközelebb, ha átjövünk, meglátogatunk. Drágám, sajnálom, hogy karácsonyra nem tudunk odautazni, de a költözés

*őta szűkében vagyunk a pénznek. Azért tarts ki! sok szeretettel.
Anya, Dex és Bridget*

Dex és anya meglátogattak, mielőtt elutaztak volna Spanyolországba. Anyát nem láttam rendszeren, nem nagyon akart rám nézni. Nem hibáztatom. Inkább leült a székembe, és halkán sírt, miközben Dex fel-alá járkált körülöttem, összerándult, ha a belém dugott csövekre nézett, és mondott valamit arról, hogy mennyivel kegyesebbek vagyunk az állatokhoz. Sosem volt valami tapintatos.

A másik képeslapom egy téli tájat ábrázol, ahol egy nyúl szalad a hóban. A régi haveromtól, Johntól jött, egy másik építésvezetőtől, akivel éveken át dolgoztam együtt, amíg el nem kezdődtek a leépítések. Amennyire emlékszem, nem sok minden állt benne. Nem túl bőbeszédűek az emberek, amikor azt gondolják, hogy kábé halott vagy.

Az utolsó – egy korcsolyázó jegesmedve – az én Luceomtól érkezett. Természetesen tudta, hogy valaki fel fogja olvasni az üdvözlőlapjaimat, így ő sem írt sokat, de mellékelte egy fényképet, amin én télapónak vagyok öltözve, és a térdemen ül az ötéves, sötét copfos Luce, piros, skót kockás ruhában, az újonnan épített ikerházunkban a Summerhill Close-on, nem messze Brightontól. A fénykép készítése előtt néhány másodperccel lehúzta a szakállamat, és ahogy meglátott alatta, elkerekedett szemmel dadogta el a varázslatos igazságot:

– Apa! Te vagy a télapó! – Karácsonyi tradícióvá vált, hogy ezt minden évben elmeséljem neki. Elképzelem, hogy elhúzza a lélegeztetőcsövet, és a romlásnak indult testen túl meglát, most tényleg meglát engem.

– Apa! Itt vagy! – De elhessegetem a gondolatot. Összezavarja a fejemet.

Celia, George felesége karácsony napjának nagy részét itt töltötte. Templomban volt, és az istentiszteletet követően elhozta magával néhány templomi barátját. Az az érzésem, hogy Celiát az egyház érdekli, és George háromszoros bypass műtétje, valamint a 9B-beli fogságához vezető tüdőgyulladásra kitűnő alkalmat teremtett neki, hogy igazán megpróbálja beverni Jézust George újrakárpított szívébe. Karácsony napján a George körül elmotyogott imák hosszabbak voltak, és a szokásosnál is nagyobb lelkesedéssel mondták el őket. Celia lány, nyugat-indiai akcentusa az összes többi hang felett lebegett, amikor kimondták az áment. A gyülekezet egyik tagja elkezdte dúdolni a *Halld az angyalok énekét*, és mire elértek oda, hogy „*Dicsőség a magas égből...*”, már mindenki csatlakozott, és hirtelen egy rögtönzött karácsonyi koncert szólt itt, a 9B-n. Egy pillanatra legalább annyira az otthonomnak tűnt a kórterem, mint bármelyik ház, amelyikben valaha éltem.

A karácsonyi ének végén hallottam, ahogy hátracsúszik a George és köztem lévő függöny, és én is láthatóvá váltam. Valaki a fogát szívta. Celia felém lépett, és az arcomba bámult. Korábban csak egyszer láttam, bár sokszor hallom, ahogy George felett sír. Épp csak egy pillantást vethettem George-ra: úgy beborították a csövek, mintha egy gyerek próbált volna firkálni egy rajzot. Feltételezem, hogy ő is ugyanezt gondolhatja rólam. Csak egy fehér hajpamacsot láttam, illetve az alkarját és a kezét. Valaha biztos sötét volt a bőre, de most már majdnem krétafehér, annyira más, mint Celiáé: az övének színe és selymes szövete a tejeskávéra hasonlít. Karácsony napján ragyogott a szeme a Szentlélektől vagy pedig az édes sherrytől, amit megéreztem a leheletén.

– Boldog karácsonyt, Mr. Ashcroft, egy kis apróság mindannyiunktól, a Feltámadt Úr Egyházközösségből –

mondta olyan hangon, amitől szinte még a levegő is frissebbnek tűnt.

– Egy Biblia – súgta előhajolva a fülembe, mintha az élet elixírjét adta volna át, és mindenki megpróbálná ellopni, ha tudnának róla. De mégis örömteli meglepetés, amikor egyáltalán valaki azt gondolja, hogy még érdemes suttogva beszélni hozzám. Az ágy melletti szekrényemen hagyta a Bibliát. Biztos még most is ott van.

Lizzie kicsomagolta a másik ajándékot, ami egy kendő volt Luce-tól. Egész nap úgy csiklandozta és dörzsölte a bőrömet, mint valami zsákvászon. Bár biztos vagyok abban, hogy a nővérek sajnálnak, mert senki sem látogatott meg, de azért örülök, hogy Lucy nem jött el. Csak elszomorítanám.

Ellenhez karácsony napján bejöttek néhány percre a csendes, tésztaképu unokái. Biztos nem volt magánál. Akkor kezdte azt a rohadt jajgatását, amikor vele voltak.

– Nem! Nem! – kiáltotta. – A sziréna!

Pár perccel később el is ment mindenki, közben az arcuk olyan rózsaszínben játszott, mint a naplemente. Valószínűleg attól tartottak, hogy a nővérek majd azt gondolják, hogy valamivel felzaklatták. Nem kellett volna aggódniuk, mert mindig így szokott kiabálni.

Ma Lizzie-t nézem, ahogy a kórterem túlsó felében, a szemben lévő ágyon agresszív mozdulatokkal nyomkodja be a lepedőt. Nem túl magas, ezért lábujjhegyre kell állnia és az ágy fölé hajolnia, hogy feszesre tudja húzni. Luce egyik iskolai barátjára emlékeztet. Párnaszerű arca szeplős és kerek, mogyoróbarna szeme pedig olyan, mint ha már sok-sok éve törődne az emberekkel. Tele van érzelemmel a tekintete. Még mindig megriad, ha megszólal valamelyik riasztócsengőnk. De hamarosan hozzászokik majd a zajokhoz. Nemsokára tudni fogja, hogy melyik riasztás normális, és melyik jelenti azt, hogy valaki szok-

ni próbál. Amikor befejezi, olyan az ágy, mintha egy barakkban lenne, nem pedig egy kórteremben. Látja, hogy nyitva a szemem, és elmosolyodik.

– Reggelt, Mr. Ashcroft – jön oda hozzám, majd sóoldatban áztatott vattával megnedvesíti a szememet.

A szemem ég a megkönnyebbüléstől. Mivel nem pislogok, ha nyitva van a szemem, akkor legalább óránként meg kell nedvesíteni, különben kiszáradna, mint a mazsola. Alice az összes nővért kéri, hogy nedvesítsék meg a szememet, ha látják, hogy nyitva van. Sok macera van velem, ezért ha nem látja senki, akkor néhány nővér inkább lecsukja a szememet, mintha már halott lennék. Hallottam, hogy Sharma szerint „önkéntelen rángás” az, hogy kinyitom a szememet. Azt aláírom, hogy önkéntelen – a szemhéjam mintha a saját törvényeit követné –, de Alice azt mondta, hogy ez a javulás jele is lehet, és bár nem nagyon szoktam megengedni magamnak, hogy sokáig ezen gondolkodjak, de ma reggel, afféle jutalomként, egy ideig eltűnődök rajta, és hagyom, hogy elhiggyem: akár még igaz is lehet.

Lizzie jön oda hozzám valamikor a délelőtt közepe táján, amikor a napfény már elfoglalta a helyét a kórteremben. Törölközőket, vízhatlan takarókat, szappant és póttakarókat halmoz fel előttem.

– Mr. Ashcroft – mondja –, Alice-nek nagyon sok a dolga, megkért, hogy én mosdassam le szivaccsal. Remélem, nem baj.

Az igazat megvallva kissé csalódott vagyok, hogy nem Alice az, de nem vagyok abban a helyzetben, hogy követelőzzek. Lizzie elfelejtette összehúzni a függönyt, és épp kezdek felkészülni az újabb megaláztatásra, hogy Ellen gyerekei és unokái premier plánban látják majd, ahogy Lizzie a seggemet tisztogatja, mint egy kisbabának, de

aztán egy visszafojtott kuncogás kíséretében Lizzie észbe kap, és összehúzza körülöttünk a függönyt.

– Kell azért valamennyi magánszféra, ugye, Mr. Ashcroft?

Lizzie módszeresen végighúzza a szappanos kendőt a bőrömön, minden egyes négyzetcentiméteremen. Az időjárásról beszél. A víz meleg. Érzem, ahogy a bőröm összes sejtje reagál a masszázására, minden pórus éhező szájként nyílik a ruhadarab felé. Az oldalamba fordít, hogy megmossa a hátamat. Minden mosdatás olyan, mintha életemben először érnének hozzám – teljesen újszerű érzés.

– Szóval apám szerint ez a lehűlés eltart még néhány hétig, mint tavaly, emlékszik?

Végigfolyik rajtam a víz, lemossa a régi bőrömet, majd újjászületek. Lizzie a szivacsával végigsimít egy kisebb területet a hátamon. Az nem érzékeny annyira, mint a többi részem.

– Ó, itt felfekvése van, Mr. Ashcroft! Később majd tessék rá kenőcsöt.

De most, hogy hozzáért, még ha csak oly könnyedén is, érzem, ahogy fodrozódni és égni kezd körülötte a bőr, és már tudom, mi következik: káromkodom és rohadat dühös leszek, mert tudom, hogy tönkreteszi ezt a pillanatot – itt is van, először csak a könnyű bizsergés, majd hullámokban erősödve az egész terület viszketéscunamiban robban fel.

– Persze anyám csak a virághagymáira tud gondolni, úgy tűnik, hogy a túl sokáig tartó hideg elpusztíthatja őket...

A viszketés úgy ássa bele magát a hátamba, mint egy kukac az almába, rohad körülötte a hús, egyre csak arra vágyakozva, hogy megvakarják.

Édes istenem!

– ...a testvérem pedig csak arról tud beszélni, hogy hazavazáskor egy nap szünetet kapnak az iskolában.

Kérlek, Lizzie, kérlek!

A viszketés tovább terjed, mintha hangyák serege menetelne a gerincoszlopom végétől a vállamig.

Vakard meg!

Nem tudom élvezni, hogy megmossa a vádlimat vagy a talpamat, még csak gondolni se tudok rá! Elkezdek számolni a lélegeztetőgéppel. Csak ennyit tudok tenni, hogy valahogy távol tartsam magam a milliányi apró lábótól, melyek egyre mélyebbre fúrják a hátamba a viszketést.

VAKARD MEG!

– Nekem aztán mindegy, én szeretem a havat, de ki nem állhatom a latyakot!

Végül, amikor hatvanhathoz érek, az oldalamról a hátamra fordít, és úgy megkönnyebbülök, mintha takarót dobtak volna a tűzre. Még mindig érzem a gerincoszlopom tövét nyalogató viszketést, de a legdurvábbat már elintézte a poroltó.

Utoljára megmozgatja a fejemet, megdörzsöli a kendővel a fülem mögötti részt, és óvatosan megtörli a nyakamat, kerülve a lyukat, ahol a tracheotomiás kanül eltűnik a nyakamban. Leengedi a fejemet a szokásos, harmincöt fokos szögbe állított párnára.

– Így már jobb, ugye, Mr. Ashcroft? Szép tiszták vagyunk.

Gyűrődés hangját hallom, amikor az imént használt szivacsot, szappant, műanyag kötényt és gumikesztyűt bedobja a szemetesvödörbe.

Lizzie magamra hagy, én pedig némán megköszönöm neki. Olyan, mint Alice a jóra hangolt szívével. Tudom, hogy fontosabb neki az én méltóságom, mint a sajátja. Előre nézek, a szemben lévő üres ágyat bámulom, ahol

a szívmonitor, az infúzió és egyéb berendezések várakoznak, készen arra, hogy becsusszanjanak egy új beteg vénájába. Amikor Caleb eltávozott, úgy üvöltöttek és síoltak a gépei, mintha egy egész zenekar szólalt volna meg. Mary mindenkinek kiabált az osztályon, követve a család utasításait, hogy „mindent tegyenek meg”, hogy a szegény, öreg Calebnek ne álljon meg a ketyegője. Mindent hallok, ami az osztályon történik. Úgy tűnik, hogy az új, hihetetlenül kifinomult hallásom a mellékhatása annak, hogy jelenleg fel vagyok függesztve az életben. Mint amikor valaki elveszti valamelyik érzékét, és egy másik élesebbé válik. Azt is hallom, ha az emberek tíz méterre halkan beszélgetnek a kórterem végében. Egyik doki sem vette még észre. Ennek örülök, mert nem akarok csöveket a fülembé, ahogy azt sem, hogy az emberek idegesek, feszélyezettek legyenek, amikor beszélnek. Ez az egyetlen szórakozásom. Korábban sose tűnt fel, hogy mennyit tudnak siránkozni az időjárás, a szomszédjaik és a gyerekeik miatt. Annyira kisszerű, evilági és gyönyörű. Imádom halni, ahogy Carol szidja a bütykeit, vagy Mary nyavalyog a telefonban valami szerencsétlen indiai főszernak, hogy még mindig nem tudja elérni az online videókat. Apró örömök.

Délutánra becsukódott a szemem. Ki-be, ki-be. A lélegeztetőgéppel számolok, miközben a nővérek befejezik a felkészülést az új betegre: szabályos léptekkel ellenőrzik a gépeket, műanyagot tépnek le a sterilizált berendezésekről. Ki-be, ki-be. Sohasem tudom, hogy lesz-e következő lélegzetvétel, hogy ma meghalok-e itt, vagy magamba gubózok, ahogy a hónapokból évek lesznek, és minden nappal egy kicsit tovább bomlok, miközben csörömpöl körülöttem az élet. Az emberek szerelembe esnek, kalandokra vállalkoznak, sírnak, kiabálnak, háborúk törnek ki, és hosszú, lusta nyári napok is lesznek – de én még

akkor is itt heverek majd, és mint egy szobor, a mennyezetet fogom bámulni, vágyakozva arra a csodás napra, amikor kimerülnek az érzéseim, és olyan zsibbadtság tör rám, hogy szépen eltörli az emlékét annak, aki valaha voltam, akiről egykor azt gondoltam, hogy én lehetnék. Ha nem halok meg hamarosan, akkor remélem, hogy megfosztanak a reménytől, és még ha pumpálni, szurkálni és törölgetni is lehet majd a testemet, az agyam dermedt lesz, Frank pedig eltávozik.